

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΦΤΩΧΕΣ

ΚΑΜΙΑ ΣΥΓΚΑΛΥΨΗ ΠΑΙΔΟΒΙΑΣΤΩΝ ΚΑΙ ΤΡΑΦΙΚΙΝΓΚ

Ανακοίνωση της Επιτροπής Αλληλεγγύης για την 12χρονη των Σεπολίων

Η πρόταση της εισαγγελέως Μαρίας Ελένης Νικολού, την περασμένη Τετάρτη 13 Μαρτίου, με βάση τις πληροφορίες που δημοσιοποιήθηκαν, προτείνει την αθώωση του Ηλία Μίχου για τις κατηγορίες του βιασμού, της μαστροπείας και της εμπορίας, αποδίδοντάς του αντ' αυτών «διευκόλυνση» κι αγνοώντας την μαρτυρία του παιδιού για την άσκηση εκβιασμού με την επίδειξη όπλου. Απεναντίας φορτώνει όλη την ευθύνη στη φυλακισμένη μητέρα της 12χρονης που κατήγγειλε την κακοποίηση του παιδιού. Η πρόταση προκάλεσε δικαιολογημένα μεγάλη κοινωνική αντίδραση. Πάνω από όλα προκάλεσε το ερώτημα πώς είναι δυνατό η συνεύρεση με ένα 11χρονο τότε παιδί να μη θεωρείται βιασμός και τι είδους νομικό σύστημα είναι αυτό που επιτρέπει να θεωρείται συναινετική η επαφή με ένα παιδί αυτής της ηλικίας.

Η πρόταση μπορεί να εξέπληξε όσους εκφράζουν διαχρονικά την εμπιστοσύνη τους στο θεσμό της δικαιοσύνης, ωστόσο δεν έπεσε ως κεραυνός εν αιθρία. Ως Επιτροπή καταγγέλλουμε από την πρώτη στιγμή πως οι κρατικές αρχές στο σύνολό τους -αστυνομία, υπουργεία, δήμος, δικαστική εξουσία- έχουν λειτουργήσει με λογικές υποβάθμισης της σοβαρότητας της υπόθεσης και των καταγγελιών, έχουν αγνοήσει τις ανάγκες στήριξης της οικογένειας, έχουν δοκιμάσει πρακτικές χειραγώγησης με σκοπό να αναδειχτούν συγκεκριμένες πλευρές της υπόθεσης και να αποκρυφτούν άλλες, έθεσαν στο στόχαστρο την καταγγέλλουσα μητέρα της δωδεκάχρονης και, τελικά, εξέπεμψαν μήνυμα σιωπής σε όλα τα θύματα παιδικής κακοποίησης και τα μέλη των οικογενειών τους, παρά τις περί του αντιθέτου διακηρύξεις τους.

Η εισαγγελική πρόταση συμπυκνώνει όλα τα παραπάνω αφού, αποδεχόμενη συναινετική συμπεριφορά για ένα 11χρονο παιδί, απαλλάσσει τον κακοποιητή ενήλικα από την ευθύνη. Η πρόταση απαλλαγής του Μίχου από τα αδικήματα του βιασμού και της μαστροπείας και η επίρριψη της κύριας ενοχής στη μητέρα της 10μελούς φτωχής οικογένειας αποκαλύπτει απαξία για τις καταγγέλλουσες, κι ακόμη περισσότερο, καταλογίζει ευθύνη κι επιλογή στα θύματα για την κακοποίηση που υπέστησαν. Το ελληνικό κράτος ισχυρίζεται ότι εκπονεί σχέδια δράσης, υπογράφει διεθνείς συμβάσεις και τις κυρώνει με νόμους, προσυπογράφει στα χαρτιά σύγχρονες αντιλήψεις δικαίου, την ώρα που οι λειτουργοί του, όταν διαχειρίζονται τα πραγματικά περιστατικά, βλέπουν ...παραστρατημένες μανάδες κι ανήλικα κορίτσια που αποπλανούν οικογενειάρχες. Οι ελληνικές αρχές ποινικοποιούν τη φτώχεια και ρίχνουν με ευκολία στη φυλακή τα θύματά της, συγκαλύπτοντας όχι μόνο τις αιτίες αλλά και τους αυτουργούς της κακοποίησης.

Η Ελληνική Αστυνομία παρέλειψε να ενεργήσει άμεσα καθυστερώνοντας την έρευνα από το πρώτο στιγμή της καταγγελίας και δίνοντας χρόνο για απόκρυψη στοιχείων στους παιδοβιαστές. Στη συνέχεια, παρέλειψε να ερευνήσει τις επιθέσεις εκφοβισμού που δέχτηκε η ανήλικη επιζήσασα. Οι ανακριτικές αρχές παρέλειψαν να εξασφαλίσουν το κατάλληλο περιβάλλον για την εξέταση του ανήλικου θύματος - αναθέτοντας τον πρωταγωνιστικό ρόλο στην αστυνομία-, όπως «παρέλειψαν» να εντάξουν στην υπόθεση τις επισκέψεις ενός 11χρονου παιδιού σε οίκους ανοχής και ξενοδοχεία ημιδιαμονής. Οι αρμόδιοι υπουργοί παρέλειψαν να προστατεύσουν την οικογένεια δημοσιοποιώντας ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα του παιδιού. Οι δημοτικές και κρατικές υπηρεσίες παρέλειψαν να στηρίξουν υλικά και ψυχοκοινωνικά μια ευάλωτη οικογένεια επικαλούμενες «έλλειψη αρμοδιότητας» - επακόλουθο της αντίληψης ότι οι δομές παιδικής και κοινωνικής προστασίας είναι περιττό βάρος για τους προϋπολογισμούς τους. Τα ελληνικά ΜΜΕ, στη συντριπτική τους πλειοψηφία, παρέλειψαν να κάνουν έρευνα... Η κρατική διαχείριση της υπόθεσης χαρακτηρίστηκε από μια πολύ μεγάλη ακολουθία παραλείψεων, συσκοτίσεων κι, εν τέλει,

συγκάλυψης των γεγονότων.

Η πρόταση της εισαγγελέως, δηλ. της εκπροσώπου της ελληνικής πολιτείας ενώπιον του δικαστηρίου, σύμφωνα με τον θεσμικό της ρόλο, ενσωμάτωσε μέρος του σκεπτικού του Μίχου, σύμφωνα με το οποίο δήθεν παρασύρθηκε από τον έρωτά του για ένα εντεκάχρονο παιδί. Ομοίως αποδέχτηκε το σκεπτικό και άλλων «ανυποψίαστων» για την ηλικία του παιδιού κακοποιητών. Ωστόσο, επέσεισε το φραγγέλιο στη μητέρα της δωδεκάχρονης, κατηγορώντας την για μαστροπεία (εξώθηση και διευκόλυνση) και διανομή πορνογραφικού υλικού. Η προφυλάκιση της καταγγέλλουσας και όλη η τιμωρητική της αντιμετώπιση έδειξε από την αρχή την πρόθεση των αρχών να κατασκευάσουν εξιλαστήριο θύμα και να προετοιμάσουν την κοινή γνώμη για την αποδοχή. Θυμίζουμε ότι παρεμποδιζόταν ακόμα και η επαφή με τα παιδιά της...

Η έλλειψη αποδεικτικών στοιχείων, με βάση όσα έχουν γίνει γνωστά, επιδιώχθηκε εξ αρχής να αντισταθμιστεί από την ενεργοποίηση ταξικών και πατριαρχικών αντανάκλαστικών για τον αποκλειστικό ρόλο της οικογένειας, κι ειδικά των γυναικών, ως προς την επιμέλεια και την προστασία των ανηλίκων (άποψη που εξέφρασε ανοιχτά ο τότε υπουργός ΠΡΟ.ΠΟ). Κι ενώ όσα ήρθαν στο φως βοούσαν για τη συστηματική έκθεση σε κίνδυνο εκμετάλλευσης και κακοποίησης φτωχών κι ευάλωτων ανηλίκων, η επίκληση στην ατομική και οικογενειακή ευθύνη επιχειρήθηκε να κατασκευάσει άλλο ένα «μεμονωμένο περιστατικό», άλλη μία «ακραία περίπτωση», αλλά και μία ιδεοτυπική περίπτωση μητέρας-τέρατος που εκδίδει το ανήλικο παιδί της. Ήδη διαβάζουμε απόψεις σε έγκυρα μέσα –και περιμένουμε πολλές ακόμη μέχρι τη δικαστική απόφαση, που με περισσή σοβαροφάνεια αναρωτιούνται αν το ανήλικο κορίτσι είναι «θύμα βιασμού ή θύμα της μητέρας της».

Ως Επιτροπή νιώθουμε υποχρέωση να πούμε ότι η πολύμηνη επαφή μας με την οικογένεια του θύματος κάθε άλλο παρά επιβεβαιώνει τέτοια στερεότυπα. Η δική μας πεποίθηση όσον αφορά τη μητέρα είναι ότι πρόκειται για μια γυναίκα που πάλευε να συντηρήσει μια πολυμελή οικογένεια κι έκανε ό,τι ήταν δυνατό για την καλύτερη διαβίωση των παιδιών της και την εκπαίδευσή τους, χωρίς να λαμβάνει υποστήριξη από καμία κοινωνική δομή και καμία αρμόδια αρχή. Πιστεύουμε, επίσης, ότι όσοι αποφαινόμενοι με ευκολία για την ανεπαρκή φροντίδα κι επίβλεψη των παιδιών μιας δεκαμελούς οικογένειας, παραγνωρίζουν με φαρισαϊσμό και κοινωνική υποκρισία μια πραγματικότητα που βιώνουν χιλιάδες οικογένειες και ανήλικοι δίπλα μας.

Η εισαγγελική πρόταση επιχείρησε να κανονικοποιήσει την παραπάνω αντιμετώπιση της σεξουαλικής εκμετάλλευσης ανηλίκων και τις πρακτικές που ξεδιπλώθηκαν τους προηγούμενους μήνες σε πολλά επίπεδα, και για αυτό αποτελεί τομή ανεξάρτητα από το αν θα πείσει το δικαστήριο ή όχι. Για αυτό και η άμεση αντίδραση της κοινωνίας είναι η μόνη ασπίδα απέναντι και σε αυτή παραβίαση στοιχειωδών αρχών δικαίου. Η διαρκής κινητοποίηση μας είναι ο μόνος τρόπος να ακουστούν οι φωνές αυτών που συστηματικά καταδικάζονται στη σιωπή, αυτών που υφίστανται διαρκή και ακραία εκμετάλλευση. Καλούμε σε επαγρύπνηση για την απόφαση του δικαστηρίου για να μην υπάρξει άλλη μία συγκάλυψη. Απαιτούμε να δικαιωθεί η 12χρονη. Να μην μετατραπούν τα θύματα σε θύτες. Να μην κατασκευαστεί η ενοχή της μητέρας της ανήλικης επιζήσας.